

استاندارد ملی ایران – آی تری پل ای

INSO-IEEE

1528

1st. Edition

2015

Endorsement of
IEEE 1528:
2013, IEEE

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran

سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

۱۵۲۸

چاپ اول

۱۳۹۳

شیوه توصیه شده مؤسسه مهندسین برق
و الکترونیک (IEEE) برای تعیین اوج
میانگین فضایی نرخ جذب ویژه (SAR) در
سر انسان حاصل از افزارهای ارتباطات

بی‌سیم:

فنون اندازه‌گیری

**IEEE Recommended Practice for
Determining the Peak Spatial-
Average
Specific Absorption Rate (SAR) in
the
Human Head from Wireless
Communications Devices:
Measurement Techniques**

ICS :33.050.10

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

نام مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب یکصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی اداری مورخ ۹۰/۶/۲۹ به سازمان ملی استاندارد ایران تغییر و طی نامه شماره ۲۰۶/۳۵۸۳۸ مورخ ۹۰/۷/۲۴ جهت اجرا ابلاغ شده است.

تدوین استاندارد در حوزه های مختلف در کمیسیون های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرفکنندگان، صادرکنندگان وارد کنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان های دولتی و غیر دولتی حاصل می شود. پیش نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون های فنی مربوط ارسال می شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادها در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان های علاقه مند و ذی صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می کنند در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می شوند که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می دهد به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین المللی الکترونیک (IEC)^۲ و سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی های خاص کشور، از آخرین پیشرفت های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین المللی بهره گیری می شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می تواند با رعایت موازین پیش بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. سازمان می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرگانی، ممیزی و صدور گواهی سیستم های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاه ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد ایران این گونه سازمان ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن ها اعطا و بر عملکرد آن ها نظارت می کند. ترویج دستگاه بین المللی یکاه، کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبهای و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2 - International Electrotechnical Commission

3- International Organization of Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legale)

4 - Contact point

5 - Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

«شیوه توصیه شده مؤسسه مهندسین برق و الکترونیک (IEEE) برای تعیین اوج میانگین فضایی نرخ جذب ویژه (SAR) در سر انسان حاصل از افزارهای ارتباطات بی‌سیم: فنون اندازه‌گیری»

سمت و / یا نمایندگی

عضو هیات علمی دانشگاه تهران

رئیس

راشد محصل، جلیل
(دکترای مخابرات میدان)

دبیر:

سرپرست آزمایشگاه کالیبراسیون مرکز تحقیقات صنایع انفورماتیک
شعاع آذر، نگار
(فوق لیسانس الکترونیک)

اعضاء: (اسمی به ترتیب حروف الفبا)

عضو هیات علمی گروه ارتباطات رادیویی پژوهشگاه ارتباطات و فناوری
اطلاعات

آرزومند، مسعود
(فوق لیسانس مخابرات)

سرپرست آزمایشگاه سازگاری الکترومغناطیسی مرکز تحقیقات صنایع
انفورماتیک

ارقند، ایرج
(فوق لیسانس مخابرات)

کارشناس ایمنی و سازگاری الکترومغناطیسی شرکت آزمایشگاه‌های
صنایع انرژی

جمشیدی، سامان
(لیسانس الکترونیک)

عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی

خسروی، رامین
(فوق لیسانس مخابرات)

کارشناس آزمایشگاه مرکز تحقیقات صنایع انفورماتیک

سالار، مهدی
(فوق لیسانس مخابرات)

کارشناس آزمایشگاه مرکز تحقیقات صنایع انفورماتیک

زمان، محمد اسماعیل
(فوق لیسانس مخابرات)

کارشناس شرکت ارتباطات زیرساخت

زنده‌اف، عباس

(لیسانس مهندسی مخابرات)

کارشناس استاندارد سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات
رادیویی

عروجی، سید مهدی
(فوق لیسانس مدیریت فناوری اطلاعات)

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
ب	آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران
ج	کمیسیون فنی تدوین استاندارد
۵	پیش‌گفتار
۱	۱ هدف
۱	۱-۱ دامنه کاربرد
۱	۲-۱ هدف
۲	۳-۱ پیشینه
۶	۴-۱ اصول پایه
۷	۱-۴-۱ مدل ویژه شبه انسان (SAM)
۱۴	۲-۴-۱ موقعیت‌های آزمون
۱۷	مراجع الزامی
۱۷	تغییرات

پیش‌گفتار

استاندارد «شیوه توصیه شده مؤسسه مهندسین برق و الکترونیک (IEEE) برای تعیین اوج میانگین فضایی نرخ جذب ویژه (SAR) در سر انسان حاصل از افزارهای ارتباطات بی‌سیم: فنون اندازه‌گیری» که پیش‌نویس آن در کمیسیون فنی مربوط، توسط سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی و مرکز تحقیقات صنایع اینفورماتیک، بر مبنای روش تنفیذ مورد اشاره در راهنمای ISO/IEC Guide21-1 (پذیرش منطقه‌ای یا ملی استانداردهای «بین‌المللی/منطقه‌ای» و دیگر مدارک استاندارد) به عنوان استاندارد ملی ایران، تهیه شده و در یکصد و هفتاد و چهارمین اجلاسیه کمیته ملی استاندارد مخابرات مورخ ۹۳/۱۰/۸ مورد تصویب قرار گرفته است، اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات سازمان ملی استاندارد ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در موقع لزوم تجدیدنظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح یا تکمیل این استانداردها ارائه شود، در هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی مربوط، مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، همواره از آخرین تجدیدنظر آنها استفاده خواهد شد.

این استاندارد ملی براساس پذیرش استاندارد منطقه‌ای به شرح زیر است:

IEEE 1528: 2013, IEEE Recommended Practice for Determining the Peak Spatial-Average Specific Absorption Rate (SAR) in the Human Head from Wireless Communications Devices: Measurement Techniques

شیوه توصیه شده مؤسسه مهندسین برق و الکترونیک (IEEE) برای تعیین اوج میانگین فضایی نرخ جذب ویژه (SAR) در سر انسان حاصل از افزارهای ارتباطات بی‌سیم: فنون اندازه‌گیری

۱ معرفی کلی

این استاندارد ملی براساس پذیرش استاندارد منطقه‌ای IEEE 1528:2013 تدوین شده است.

۱-۱ دامنه کاربرد

این استاندارد، به منظور مشخص کردن قراردادهایی برای اندازه‌گیری اوج میانگین فضایی (وابسته به مکان) (SAR)^۱ در یک مدل ساده شده از سر کاربرهای تجهیزات فرستنده-گیرنده‌های رادیویی دستی است که برای خدمات ارتباطی بی‌سیم شخصی استفاده می‌شوند و برای کار در نزدیکی گوش در نظر گرفته شده‌اند. این استاندارد برای افزارهای کنونی و آتی کاربرد دارد که مشخصه‌های کاری یکسان با افزارهای کنونی داشته باشند که در گستره بسامدی از ۳۰۰ MHz تا ۶ GHz کار می‌کنند و تخمین محافظه کارانه‌ای^۲ از اوج میانگین فضایی SAR ارائه می‌کند که حاکی از آنچه است که انتظار می‌رود در سر اکثریت قابل توجهی از افراد در حین استفاده عادی^۳ از این افزارها وجود داشته باشد، اما ممکن است مقدار بیشینه مطلق نباشد که احتمالاً در هر ترکیب ممکن از اندازه سر، شکل سر، جهت گوشی دستی^۴ و فاصله آن نسبت به سر رخ می‌دهد.

۲-۱ هدف

هدف این استاندارد، ارائه قراردادی برای اندازه‌گیری اوج میانگین فضایی SAR در یک مدل کالبدشناختی سر انسان، برای کاربران گوشی‌های دستی بی‌سیمی است که برای کار در نزدیکی گوش در نظر گرفته شده‌اند. این استاندارد قراردادهای قابل قبول و استاندارد شده، فنون اندازه‌گیری و تأیید اعتبار و روش‌های^۵ برای تخمین عدم قطعیت کلی به منظور تولید داده تکرارپذیر و معتبر را برای کاربران فراهم می‌آورد. مقادیر حدی ویژه SAR، از آنجایی که در سایر استانداردها مانند آخرین نسخه‌های منتشر شده IEEE Std C95.1^{TM} و کمیسیون بین‌المللی درباره رهنمودهای حفاظت در برابر تابش غیر یونیزه کننده^۶ (ICNIRP)^۷ یافت می‌شوند، در برگرفته نشده است.^۸

1-Peak spatial-average SAR

۲- چنانچه در این توصیه‌نامه عملی استفاده شده است، محافظه کارانه به آن معنی است که مقدار اندازه‌گیری شده کمتر از مقدار مورد انتظار در حین استفاده معمول توسط اکثریت کاربران نباشد. این به این معنی نیست که مقدار اندازه‌گیری شده کمتر از مقدار بیشینه مطلق نخواهد بود که احتمالاً تحت هر ترکیب ممکنی از اندازه سر، شکل سر، جهت گوشی دستی و فاصله نسبی به سر وجود دارد.

۳- تفاوت بین استفاده عادی و استفاده مورد نظر، در یادآوری تعریف استفاده مورد نظر در بند ۳ شرح داده شده است.

4-Handset

5-Means

6-Non-Ionizing Radiation Protection

7-International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection

۸- اطلاعات درباره مراجع، در بند ۲ یافت می‌شوند.

نهادهای مختلف تنظیم مقررات ملی^۱، اندازه‌گیری اوج میانگین فضایی SAR گوشی‌های دستی^۲ بی‌سیم را ملزم می‌کنند تا به منظور حصول اطمینان از مطابقت با قوانین آنها (CFR عنوان ۴۷ [B41] و رهنمودهای [B67]^۳، [B68]^۴] ارزیابی شوند. مقادیر SAR تصویب شده توسط کشورهای مختلف، معمولاً بر اساس استانداردهایی چون IEEE Std C95.1 یا رهنمودهایی می‌باشند^۵ (به بند ۲ مراجعه شود)

SAR در بدن موجود زنده‌ای که در معرض میدان بسامد رادیویی (RF) قرار دارد به تعدادی از عامل‌ها وابسته است که شامل هندسه بافت و خواص دیالکتریکی و جهت بدن نسبت به منبع می‌باشد (چو^۶ و همکاران [B31]). از آنجایی که انرژی RF القاء شده در بدن در واسطه‌های بافت گوناگونی جذب و پراکنده می‌شوند، میدان داخلی و در نتیجه توزیع SAR غیر یکنواخت است. تزویج انرژی پیچیده است حتی سهم هندسه منبع و تزویج متقابل، وقتی پرتوگیری در میدان نزدیک باشد، در پیچیدگی آن بیشتر است (استاچلی^۷ و همکاران [B190])، برای مثال شرایط پرتوگیری مربوط به فرستنده-گیرنده‌های رادیویی دستی (بالزانو^۸ و همکاران [B6]^۹). کاستر^{۱۰} و بالزانو [B128] نشان داده‌اند که مقادیر اوج میانگین فضایی SAR مربوط به این استفاده از گوشی‌های دستی بی‌سیم، اساساً یک تابع از هندسه افزاره و محدود قدر مطلق اندازه توزیع چگالی جریان RF، روی افزاره و موقعیت هندسی افزاره نسبت به سر، می‌باشند. ارزیابی توزیع‌های SAR مربوط به چنین افزارهایی عملی پیچیده است که معمولاً توسط فنون اندازه گیری یا مدل‌سازی عددی (ریاضی) انجام می‌شود. یک روش برای ارزیابی انطباق با الزامات ویژه SAR، از طریق اندازه گیری شدت میدان الکتریکی (E-field) در یک مایع هم ارز بافت می‌باشد که با استفاده از مدل‌های شبیه انسانی از سر انسان انجام می‌گیرد.

جدیدترین فناوری کنونی، با در نظر گرفتن ارزیابی SAR، از مدل‌های پیکر با اشکال شبیه انسانی استفاده می‌کند که از یک پلاستیک یا پوسته فایبرگلس^{۱۱} با گذردهی کم^{۱۰} و اتلاف پایین^{۱۱}، استفاده می‌کنند که با مایع همگن هم ارز بافت، پر شده است. اندازه و شکل مدل پیکر و خواص دیالکتریکی مایع هم ارز بافت مورد استفاده به عنوان نماینده میانگین بافت «سر» طوری انتخاب شده‌اند که مقادیر SAR اندازه گیری شده، محافظه کارانه باشند، به عبارت دیگر، همواره مقدار ناچیزی بیش تخمینی^{۱۲} در قیاس با مدل‌های ناهمگن^{۱۳} کالبد شناختی سر را نشان می‌دهد.

۱ - برای مثال کمیسیون ارتباطات فدرال (FCC) در ایالات متحده آمریکا

2 - Handset

۳ - اعداد درون قلاب متناظر با اعداد آورده شده در IEEE 1528:2013,Bibliography in Annex k است.

۴ - مانند آنچه که توسط ICNIRP منتشر گردیده‌اند.

- 5- Chou
- 6- Stuchly
- 7- Balzano
- 8- Kuster
- 9- Fiberglass
- 10- Low-permittivity
- 11- Low-loss
- 12- Overestimation
- 13- Heterogeneous

SAR در مایع هم ارز بافت می تواند توسط نرخ افزایش دما یا بوسیله اندازه گیری های میدان الکتریکی، مطابق با رابطه (۱) یا رابطه (۲)، تعیین شود:

$$SAR_{liquid} = \frac{c\Delta T}{\Delta t} \Big|_{t=0} \quad (1)$$

$$SAR_{liquid} = \frac{\sigma |E|^2}{\rho} \quad (2)$$

که c گرمای ویژه، ΔT تغییرات دما، Δt طول مدت پرتوگیری، σ هدایت الکتریکی، $|E|$ اندازه مقدار مؤثر (rms) بردار شدت میدان الکتریکی (E-field)، و ρ چگالی جرم ماده محیط است.
چنانچه در رابطه (۱) بیان شده است، SAR از شیب اولیه منحنی افزایش دما تعیین می شود. زمانی که اندازه گیری های میدان الکتریکی استفاده می شود، SAR محلی^۱ (و نه میانگین فضایی) بوسیله جذب انرژی، $\sigma |E|^2$ تقسیم بر چگالی جرم موضعی ρ ، داده شده است. مقادیر SAR اندازه گیری شده در یک مایع داده شده (مایع SAR)، از آن مقادیر در یک محیط سر استاندارد شده (سر SAR) به اندازه ضریب ثابت تفاوت خواهد کرد که از نسبت چگالی محیط سر، ρ_{head} به چگالی مایع، ρ_{liquid} بدست می آید، همانگونه که در رابطه (۳) نشان داده شده است:

$$SAR_{head} = \frac{\rho_{liquid}}{\rho_{head}} SAR_{liquid} \quad (3)$$

برای اهداف این استاندارد، چگالی محیط سر استاندارد شده (سر) 1000 kg/m^3 قرار داده شده است، مطابق با 10 g/cm^3 که به ترتیب با حجم های 1 cm^3 و 1 cm^3 میانگین گرفته شده است. این مقیاس بندی چگالی منحصرأً وقتی مهم است که SAR اندازه گیری شده به صورت حرارتی با قرائت های پروب^۲ میدان الکتریکی همبستگی داشته باشد، چنانچه در واسنجی های حرارتی چنین پروب هایی انجام شده است. در این مورد، رابطه (۴) تبدیل صحیح چگالی را ارائه می کند:

$$SAR_{liquid} = \frac{\rho_{liquid}}{\rho_{head}} \underbrace{C_{liquid}}_{SAR_{liquid}} \Big|_{r=0}^{\Delta T / \Delta t} \quad (4)$$

این استاندارد، به اندازه گیری اوج میانگین فضایی SAR مربوط به گوشی های دستی بی سیم اشاره می کند که در کنار گوش نگه داشته می شوند، و در بسامدهای بین 300 MHz و 6 GHz کار می کنند. مشخصه های مربوط و گستره پویایی^۳ سامانه اندازه گیری SAR به شرح زیر است:

گستره بسامدی: 300 MHz تا 6 GHz

گستره پویایی سامانه^۱: 100 W/kg تا 1000 W/kg

1- Root Mean Square

2- Local

3- Probe Readings

4- Dynamic range

قطر نوک پروب:

— ۳۰۰ MHz تا ۲ GHz یا کمتر برای بسامدهایی در گستره mm ۸

- یک سوم طول موج (در محیط) یا کمتر، برای بسامدهایی در گستره ۲ GHz تا ۶ GHz

مدوله کردن سیگنال:

- موج پیوسته (CW) مدوله نشده

- مدوله کردن پالسی متناوب^۲ با نرخ های تکرار پالس، از Hz ۱۰ تا kHz ۱ و ضرایب کاری بزرگتر از چهار درصد.^۳

- مدوله‌سازی‌های رقمی شبه نویه تصادفی^۴، مانند آنهاي که در تقسيم کد با دسترسی چندگانه (CDMA) و پيکربندی‌های مشابه مورد استفاده قرار می‌گيرند.^۵ برای اطلاعات بيشتر درباره عدم قطعیت مدوله‌کردن، ث-۲-۵ را ملاحظه کنید.

برای ارزیابی SAR در گوشی‌های دستی بی‌سیم از مایعات هم ارز بافتی استفاده می‌کنند که نماینده بافت‌های حاوی آب زیاد هستند، گستره پویایی نمونه پرور میدان الکتریکی تقریباً از $3 V/m$ تا $350 V/m$ گسترش می‌یابد که با گستره افزایش دما از $3 \mu K/s$ تا $40 mK/s$ مطابقت دارد. در حالی که اندازه‌گیری‌های افزایش دما - که از پرور دما یا فنون دوربین مادون قرمز بهره می‌گیرند - به طور گسترده در تحقیقات یا انتقال واسنجی‌ها استفاده شده‌اند، این روش‌ها برای آزمون افزارهای توان پایین مناسب نیستند زیرا دارای میزان حساسیت^۶ و گستره پویایی محدودی هستند. تنها پرورهای ظریف میدان الکتریکی^۷ با حسگرهای دوقطبی بارگذاری شده دیودی^۸، می‌توانند گستره پویایی مورد نیاز را فراهم آورند و بنابراین، رویه‌های آزمون گوشی دستی که در این استاندارد شرح داده شده است، به روشهای اندازه‌گیری با استفاده از پرورهای ظریف میدان الکتریکی، محدود شده است. انواع دیگر پرورهای میدان الکتریکی با میزان حساسیت و تفکیک پذیری فضایی

۱- گستره پویایی از 100 mW/kg تا 10 mW/kg ارزیابی اوج میانگین فضایی SAR را با یک اندازه گیری مشخص عدم قطعیت (به بند ۷ مراجعه شود) بین 4 W/kg تا 10 W/kg برای سیگنال‌های پالسی با ضرایب کار (duty factors) به کمی٪ 10% ممکن می‌سازد. سامانه‌ای که اوج SAR 100 W/kg را اندازه گیری می‌کند، تنها می‌تواند یک میانگین زمانی SAR 10 W/kg را برای یک سیگنال با ضرایب کار 10% یا بالاتر اندازه بگیرد. محدوده پائین‌تر گستره پویایی (10 mW/kg)، بر اساس حدود نوفه محیط منتشر شده در $1-1-6$ (12 mW/kg) تعریف می‌شود. اگر یک سامانه دارای یک گستره پویایی قادر به اندازه گیری سطوح SAR به کوچکی 10 mW/kg نباشد، ارزیابی نوفه محیط با درستی لازم، میسر نمی‌شود.

2-Periodic Pulsed modulation

۳- گستره لازم برای نرخهای تکرار و ضرایب کاری، نرخهای تکرار و ضرایب کاری که در حال حاضر برای سامانه‌های ارتباطی سیار استفاده می‌شوند، ایجاد شود.

4-Random noise-like digital modulations

۵- این استاندارد الزامات عمومی برای واسنجی پرور مخصوص مدوله کردن (ر.ک. الف-۱ و الف-۲) است. مشخصه های سیگنال خاص مورد استفاده در واسنجی های پرور و کاربرد پذیری برای اندازه گیری SAR افزاره های آزمون با مشخصه های سیگنالی که تا حدودی متفاوت یا متغیر باشند، ممکن است نیازمند برسی در بازنگری های آتی باشد.

6-Sensitivity

7- Miniature E-field probes

8- Diode-loaded dipole sensors

کافی، برای مثال، افزارهای الکترونیکی- نوری، در حال مطالعه و تحقیق هستند اما در حال حاضر به لحاظ تجاری به صورت محدودی در دسترس می‌باشند (یاما^۱ و همکاران. [B108]).

اندازه‌گیری‌های SAR از طریق پویش درون پوسته نازک مدل پیکر - که بر مبنای کالبدشناختی می‌باشد_ انجام می‌شود و این مدل با مایع هم ارز بافت پر شده است. این اندازه‌گیری‌ها معمولاً با استفاده از یک روبات چند محوری^۲ انجام می‌گیرد که برای تعیین موقعیت یک پرروب ظرفی میدان الکتریکی به کار می‌روند، یک بار که نواحی بیشترین SAR مشخص شوند، الگوریتم‌های پس پردازشی^۳ تحت تأثیر الزامات توصیف شده در این استاندارد باید به منظور میانگین‌گیری SAR محلی بر روی یک حجم مقرر شده، برای تعیین اوج میانگین فضایی SAR، استفاده شوند (برای مثال مراجعه شود به بالزانو^۴ و همکاران. [B5]؛ اشمید^۵ و همکاران. [B182]؛ وزچیک^۶ و کاردینال^۷. [B203]؛ یو^۸ و همکاران. [B205]).

بند ۳^۹ تعاریفی را برای ضوابط ویژه استفاده شده در این استاندارد و برای ضوابط عمومی مورد استفاده در نظریه الکترومغناطیس (EM) و اندازه‌گیری در بر می‌گیرد. بند^{۱۰} و پیوست A^{۱۱} مشخصه‌های ابزار دقیق^{۱۲} سامانه پرروب را شرح می‌دهد که برای ارزیابی SAR محلی در پوسته‌های پیکر پر شده با مایعات هم ارز بافت، مورد نیاز است. انحرافات^{۱۳} از عملکرد مطلوب پروب‌ها و لوازم الکترونیکی دریافت‌کننده سیگنال^{۱۴} و اثرات روی عدم قطعیت ارزیابی اوج میانگین فضایی SAR شرح داده شده است. همچنین روش‌های اجرایی برای واسنجی و ارزیابی عدم قطعیت شرح داده شده است.

بند ۵^{۱۵} مشخصه‌های فیزیکی مدل سر مرجع، شامل شکل و ابعاد، را تعریف می‌کند. همچنین یک مدل پیکر مسطح مورد استفاده برای صحه‌گذاری سامانه توصیف شده است. مشخصه‌های گوش خارجی و دست همانگونه به کار رفته‌اند، که برای توسعه مدل پیکر سر و قراردادهای آزمون افزاره مورد بحث قرار گرفته است. خواص دی‌الکتریکی ماده پیکر (مایع همارز بافت)، داده شده است. روش‌هایی که می‌توانند برای تصدیق خواص دی‌الکتریکی مایع هم ارز بافت استفاده شوند، در پیوست B^{۱۶} ارائه شده است. برخی از دستوالعمل‌های موجود برای دستیابی به پارامترهای دی‌الکتریکی هدف در پیوست C^{۱۷} ارائه شده است. اطلاعات بیشتر درباره هندسه مدل سر در پیوست D^{۱۸} ارائه گردیده است.

1- Iyama

2- Multi-axis

3 -Post-processing

4 - Balzano

5 -Schmid

6 -Wojcik

7 -Cardinal

8 -Yu

9- IEEE 1528:2013, clause 3

10 - IEEE 1528:2013, clause 4

11 - IEEE 1528:2013, Annex A

12 -Instrumentation

13 -Deviations

14 -Signal-acquisition electronics

15 - IEEE 1528:2013, clause 5

16 - IEEE 1528:2013, Annex B

17 - IEEE 1528:2013, Annex C

18 - IEEE 1528:2013, Annex D

بند ۱۶^۱ قراردادهای اندازه‌گیری را برای تعیین اوج میانگین فضایی SAR شرح می‌دهد که شامل: قرارداد راهاندازی ابزار دقیق، شرایط کار افزاره، قرارگیری افزاره در مدل پیکر، توزیع SAR و رویه‌های پویش میدان الکتریکی، روشهای اجرایی SAR سریع^۲، روشهای اجرایی کاهش آزمون^۳ و الزامات الگوریتم درونیابی^۴ و برونیابی^۵ پس پردازش می‌باشد.

بند ۷^۶ و پیوست E^۷ درباره مستندسازی ضروری از اطلاعات پشتیبانی ویژه‌ای بحث می‌کند که افزارهای را شرح می‌دهد که برای الزامات SAR به طور صحیح ارزیابی شده است، برای مثال، توصیف رویه‌های ارزیابی، پیکربندی‌های آزمون افزاره، نتایج اندازه‌گیری و توضیح روشهای تحلیل داده^۸. روشهای ارزیابی برای عدم قطعیت هریک از اجزاء شرکت‌کننده و عدم قطعیت کلی اندازه‌گیری با ذکر جزئیات، در پیوست E^۹ مورد بحث قرار گرفته‌اند. پیوست F^{۱۰}، اطلاعات آموزشی^{۱۱} مربوط درباره عدم قطعیت اندازه‌گیری را ارائه می‌کند.

بند ۸ روشهای و رویه‌های مورد استفاده برای بررسی سامانه و صحه‌گذاری سامانه را شرح می‌دهد. همچنین توصیه‌نامه‌ها برای مقایسه‌های بین آزمایشگاهی نتایج اندازه‌گیری SAR ارائه شده است. پیوست G^{۱۲}، جزئیات ساخت را برای منابع مرجع مورد استفاده در بررسی و صحه‌گذاری معمول سامانه را شرح می‌دهد.

پیوست H^{۱۳} اطلاعاتی را درباره روشهای آزمون SAR سریع، با استفاده از سختافزاری متفاوت از آنها یی که در بند ۶ شرح داده شده، ارائه می‌کند و مثال‌هایی از استفاده از قراردادهای SAR سریع را که در بند ۶^{۱۴} تعریف شده‌اند، در بر می‌گیرد. پیوست I^{۱۵} اطلاعات اضافی درباره کاهش آزمون SAR را در پشتیبانی از روشهای اجرایی تعریف شده در بند ۶، ارائه می‌کند. پیوست J^{۱۶} مثال‌های پشتیبان از روشهای اجرایی آزمون عمومی SAR تعریف شده در بند ۶ را ارائه می‌نماید.

۴-۱ اصول پایه^{۱۷}

این استاندارد روشهای آزمونی را شرح می‌دهد که به منظور شبیه‌سازی پرتوگیری سطح مقطع منطقی از کاربران، وابسته با عملکرد گوشی‌های دستی بی‌سیم کنونی، وقتی که در کنار گوش قرار گرفته شده، استفاده می‌شوند. در بحث‌های پیش رو عبارات «سطح مقطع منطقی کاربران^{۱۸}» و «اکثریت قابل توجهی از افراد^{۱۹}»

1 - IEEE 1528:2013, clause 6

2- Fast SAR Procedures

3- Test Reduction Procedures

4- Interpolation

5 -Extrapolation

6 - IEEE 1528:2013, clause 7

7 - IEEE 1528:2013, Annex E

8 -Data analysis methods

9 -IEEE 1528:2013, Annex E

10- IEEE 1528:2013, Annex F

11 -Tutorial information

12- IEEE 1528:2013, Annex G

13- IEEE 1528:2013, Annex H

14- IEEE 1528:2013, clause 7

15 - IEEE 1528:2013, Annex I

16 - IEEE 1528:2013, Annex J

17 -Rationale

18- Reasonable cross section of users

19 -Significant majority of persons

برای اشاره به هر جمعیتی استفاده می‌شوند که بتوانند به صورت کافی به وسیله مدل پیکر شرح داده شده در ادامه، توصیف شوند. اگرچه افراد به طور منحصر به فرد در ترکیب ظاهری خود تفاوت قابل توجه دارند، داشتن یک مدل پیکر مرجع خوب تعریف شده که با آن اندازه‌گیری‌های اوج میانگین فضایی SAR انجام شود، مهم است. یک مدل پیکر مرجع، این امر را ممکن می‌سازد که نتایج حاصله از همه آزمایشگاه‌ها، مقایسه شوند، بدون تفاوت‌های بین مدل‌های پیکر که می‌توانند موجب دگرگونی در نتایج شوند.

مدل پیکر ویژه، خواص دیالکتریکی مایع هم ارز بافت، و موقعیت‌های ویژه آزمونی انتخاب می‌شوند تا برآورده محافظه‌کارانه از SAR را فراهم آورند. دو موقعیت کاری، توسط روش‌های اجرایی آزمون، تعریف می‌شوند که هر یک در هر دو طرف سر، مطابق با پیکربندی‌های آزمون و پیکربندی‌های گوشی دستی در حال کار که در این استاندارد مشخص شده است، مورد آزمون قرار می‌گیرند تا یک سطح مقطع منطقی از شرایط سازگار با استفاده مورد نظر از گوشی دستی را پوشش دهند.

۱-۴ مدل ویژه شبه انسان (SAM)^۱

اصول پایه برای انتخاب مدل پیکر ویژه سر (به عبارت دیگر SAM) که در این استاندارد شرح داده شده براساس معیارهای زیر می‌باشد:

(الف) اوج میانگین فضایی SAR باید یک تخمین محافظه‌کارانه از مقدار واقعی باشد که انتظار می‌رود در سرهای اکثریت قابل توجهی از افراد در طول استفاده مورد نظر از گوشی دستی بی‌سیم رخ دهد؛

(ب) نتایج آزمون نباید اوج میانگین فضایی SAR مورد انتظار در کاربران واقعی را به طور غیرضروری، زیاد برآورد کند؛

(پ) مدل پیکر باید قرارگیری با ثبات و تکرارپذیر افزاره را برای اندازه‌گیری‌های اوج میانگین فضایی SAR ممکن ساخته و برای تصدیق قابلیت تکرارپذیری و تجدیدپذیری از طریق مقایسه‌های بین آزمایشگاهی، مؤثر باشد؛

(ت) مدل پیکر باید برای ارزیابی معمول SAR^۲، کاربردی باشد؛

(ث) مدل پیکر باید این معیارها را برای طراحی‌های گوشی‌های دستی کنونی و آتی برآورده کرده و با وجود هر طراحی یا شکل خاص گوشی دستی بدون تغییر باقی بماند.

بر اساس علوم، نوشهای و تجربیات موجود حال حاضر، طراحی یک مدل پیکر که مطابق با معیارهای پیشین به ویژه مورد (الف) باشد، تخمینی محافظه‌کارانه از مقدار واقعی SAR فراهم می‌آورد، به طوری که تابعی است که دست کم پارامترهای زیر را شامل می‌شود:

— اندازه سر، شکل پوسته مدل پیکر و میزان همگنی^۳ مایع هم ارز بافت.

— پارامترهای الکتریکی مایع هم ارز بافت سر و پوسته پیکر.

— اندازه، شکل، موقعیت مکانی و خواص ماده لاله گوش/ قسمت خارجی گوش^۴.

— کنار گذاشتن دست برای اندازه‌گیری SAR در سر (برای اطلاعات بیشتر، به بند ۵-۲-۵ مراجعه شود).

1 -Specific Anthropomorphic Mannequin

2 - Routine SAR evaluation

3 - Homogeneity

4 - Auricle

اگرچه نه به طور اکید، اما قسمتی از شاخصه‌های محافظه‌کارانه مدل پیکر SAM، مشخصه‌های فیزیکی و الکتریکی و بسامدهای کاری گوشی‌های دستی و منابع مختلف با توجه به شرایط بیش تخمین زدگی محافظه‌کارانه عمومی مهم هستند (کاستر^۱ و همکاران. [B131]). معیار برای مدل پیکر با توجه به روش‌های طراحی گوشی دستی باید بدون تغییر باقی بماند در قسمتی که طراحی گوشی‌های دستی که ارزیابی پایین‌تری از مقادیر SAR را ارائه می‌کنند با پرتوگیری کاهش یافته در موقعیت‌های دنیای واقعی، مطابقت داشته باشد و برعکس. مقدار اوج میانگین فضایی SAR به میزان زیادی بین طراحی‌های مختلف گوشی‌های دستی تغییر می‌کند، زیرا جریان RF (توزیع و اندازه) که در آنتن و گوشی دستی جاری می‌شود، توسط طراحی و تفکیک بین مدل پیکر و عناصر و ترکیب افزاره حامل جریان، تعیین می‌شود. ترکیب طراحی گوشی دستی مربوطه شامل شکل، اندازه، خمیدگی^۲، حفاظت تاشو^۳ و سایر انواع قاب، نوع آنتن، قرارگیری هریک از قطعات، ترسیم‌های مداری^۴ و مدارات تطبیقی^۵ و بارگذاری آنتن توسط ترکیبات مدل پیکر می‌شود. توضیحات بیشتر در بند ۱-۴-۵ داده شده است.

اثر تجمعی پارامترهای فوق باعث ایجاد حاشیه امنی می‌شود به طوری که انتظار می‌رود مقادیر SAR مشخص شده با استفاده از رویه‌های آزمون این استاندارد، بیش از مقادیری باشند که در شرایط استفاده واقعی از گوشی دستی خواهد بود. بیش تخمین‌زدگی SAR هرگز نمی‌تواند برای همه پیکربندی‌های ممکن برای سر، افزاره و محل قرارگیری برقرار باشد. به این منظور که نتایج، بیش از حد محافظه‌کارانه نباشند و به موجب آن به طور غیرضروری از پیشرفت فناوری‌های جدید ارتباطات بی‌سیم ممانعت نکنند، بهتر است که بیش تخمین‌زدگی‌های SAR تا حد امکان کوچک شود. دستیابی به تعادل بهینه بین شرایط بیش تخمین‌زدگ شده یا پایین تخمین‌زدگ شده، امری پیچیده است که در نتیجه آن، رسانایی ویژه مایع هم‌ارز بافت طوری انتخاب می‌شود که بیش تخمین‌زدگی‌های لازم را فراهم کند. در بند ۱-۴-۵ و بند ۵ بر روی این موضوع بیشتر بحث شده است که چگونه مدل پیکر SAM همگن حاصل شده تا اوج میانگین فضایی SAR را بالا برآورد کند. صحه‌گذاری مدل SAM توسط اعضای ICES TC34 و گروه‌های دیگر در بند ۱-۴-۵ شرح داده شده است.

شكل‌های پیکر همگن متعددی که پیش از انتخاب SAM برای IEEE Std 1528-2003، قبلًا توسط کمیته هماهنگ‌کننده استانداردهای IEEE (SCC) (اکنون ۳۴ ICES TC34) درنظر گرفته شده‌اند، شامل موارد زیر است:

مدل‌های پیکر شبه انسانی موجود	-
مدل‌های پیکر مسطح مستطیلی ^۶	-
مدل‌های پیکر کروی	-
طراحی جدید از مدل‌های پیکر شبه انسانی	-

1 - Kuster
 2 - Curvature
 3- Clamshell
 4 - Circuit traces
 5- Matching circuits
 6 - Rectangular flat phantom

شرایط نزدیکترین فاصله^۱ با مدل پیکر مسطح به بهترین حالت فراهم می‌شود. اما در مقایسه با یک سر واقعی، مدل پیکر مسطح ممکن است به جهت فاصله نامناسب آنتن با سر، سبب تغییرات قابل ملاحظه‌ای در بارگذاری و امپدانس آنتن شود. مدل‌های پیکر کروی با قطر مناسب شباهت بهتری با فاصله درست آنتن در ناحیه پشت^۲ سر دارد. با این وجود، تزویج انرژی^۳ با مدل پیکر و بارگذاری آنتن تلفن سیار، به بهترین شکل توسط یک شکل شبیه انسانی برآورده می‌شود. بنابراین، IEEE SCC34 (اکنون IEEE TC34) تصمیم گرفت تا از یک شکل شبیه انسانی یا «مشابه انسان» بهره گیرد. به دلیل گوناگونی اشکال، حجم‌ها، و ضخامت‌های پوسته برای مدل پیکر موجود، تصمیم بر آن شد تا طراحی جدیدی از مدل پیکر شبیه انسانی صورت پذیرد. کلیه جزئیات طراحی و ابعاد در دسترس عموم قرار دارد که در یک فایل طراحی به کمک رایانه^۴ (CAD)^۵ گنجانده شده است تا امکان تولید مجدد همسان و ساخت توسط فروشنده‌های متعدد میسر شود. بر اساس توافق جامع کمیته، دانش و تجربه موجود، پس از بررسی‌های گسترد و تکرارها در طراحی، نسخه نهایی، برای مدل پیکر SAM به که برای IEEE Std 1528-2003، تصویب رسیده برای این نسخه از IEEE Std 1528 نیز مورد استفاده قرار گرفته است.

۱-۱-۴-۱ اندازه سر

نتایج ارائه شده در هومباخ و همکاران [B95]، کاستر و بالزانو [B128]، و شونبورن^۶ و همکاران [B183]، نشان داد که اوچ میانگین فضایی SAR به اندازه سر، چندان وایسته نیست به شرط آنکه روابط هندسی میان گوشی دستی و سر یکسان باشند. یک ساختار هندسی برای سر که در کل فواصل کوچکتری بین گوشی دستی و مرز بافت^۷ فراهم آورد به دلیل فاصله کمتر بین عناصر^۸ جریان هم ارز در افزاره تحت آزمون (DUT) و مایع هم ارز

1 - Closest-spacing

2 - Posterior

3- Coupling of energy

4 - Computer-aided design

۵- مدل CAD برای استفاده در ساخت ماندافزار (fixture) آزمون استاندارد مدل پیکر SAM می‌باشد که توسط گروههای تثبیت شده که دارای منابع و نظریات فنی ضروری هستند. چهار فایل با پسوند .igs.* از سطوح درونی و بیرونی برای نیمه‌های راست و چپ از مدل CAD SAM گرفته شده که همراه با این استاندارد در <http://standards.ieee.org/downloads/1528/1528-2013/> ارائه گردیده است. نام

های این چهار فایل عبارتند از :

<<File:sam_lft_in_6_11.igs>> (۱)

<<File:sam_lft_out_6_11.igs>> (۲)

<<File:sam_rt_in_6_11.igs>> (۳)

<<File:sam_rt_out_6_11.igs>> (۴)

قالب فایل‌ها مشخصات تبادل گرافیک اولیه (igs.*). می‌باشد، یک استاندارد ASME/ANSI برای تبادل داده CAD که مستقل از هر بسته نرم‌افزاری است. برای راحتی ، این فایل‌ها در قالب STL (استریولیتوگرافی یا سنگ چاپ سه بعدی) نیز ارائه شده که از فایل‌های .igs.* اصلی بست آمده‌اند. بدلیل اینکه فایل مدل پیکر SAM یک مدل CAD سه بعدی است، یک نمایش‌دهنده CAD سه بعدی نیز لازم است. برای کاربرانی بدون دسترسی به یک ترکیب کامل از بسته CAD، نمایش‌دهنده‌های CAD سه بعدی متعددی با امکان استفاده محدود، وجود دارد که در اینترنت با امکان بارگیری رایگان در دسترس است.

6 -Schönborn

7 -Tissue boundary

8 -Elements

بافت، نتایج محافظه کارانه تری را در پی خواهد داشت. بنابراین یک مدل شبیه انسانی بزرگتر برای سر که دارای شعاع خمیدگی محلی بیشتری می باشد، معیار کمینه فواصل را برآورده می نماید.

برای مثال، مدل پیکر موجود به گونه ای طراحی شد که فاصله بین گوشی دستی و مایع همواره کوچکتر از ۹۰٪ نمونه جمعیتی برای یک مجموعه داده شده از موقعیت های قرار گیری گوشی دستی باشد (کاستر و همکاران [B131]). به دنبال همین رویکرد، اقتباس شکل ها و اندازه های داخلی و خارجی مدل SAM بر اساس بعد انتخاب شده از دادگان انسان سنجی^۱ (مبحث اندازه گیری بدن انسان) بسیار بزرگتری، شامل ۱۷۷۴ نفر از مردان^۲ بوده است (گوردن^۳ و همکاران [B84]). توجه به این یادآوری حائز اهمیت است که SAM نماینده «نودمین صدک سر^۴» نمی باشد زیرا سری که دارای همه ابعاد نودمین صدک باشد وجود ندارد. با این وصف، SAM از یک زیرمجموعه وابسته منتخب اقتباس شده است که از داده سر مرد نودمین صدک، است.

۲-۱-۴-۱ شکل مدل پیکر

همانگونه که در کاستر و بالزانو [B128] و کریس^۵ و همکاران [B35]، [B38]، نشان داده شد، مقادیر اوج میانگین فضایی SAR در رابطه با استفاده از گوشی های دستی بی سیم اساساً تابعی از هندسه، مجذور اندازه توزیع چگالی جریان RF افزاره و موقعیت های هندسی نسبت به سر است که بیشینه چگالی های جریان در آنها رخ می دهد. شبیه سازی فاصله ها بین هر نقطه گوشی دستی و نزدیکترین مرز بافت، تنها به شرطی مستقل از طراحی گوشی دستی قابل انجام است که شکل سر به طور کامل و به نحو مناسبی شبیه سازی شود. الزاماتی که سبب می شود، نتایج اندازه گیری، تخمین محافظه کارانه ای بدست دهد و با توجه به طراحی گوشی دستی بدون تغییر باقی بماند، با یک شکل سر شبیه انسانی مطابق می شود، زیرا یک شکل شبیه انسانی به طور مناسبی ارتباطات هندسی میان سر انسان و گوشی دستی را شبیه سازی می کند. همانگونه که در بالا اشاره شد، ابعاد و شکل SAM به جز در مورد بیرون آمدگی های گوش که بعداً مورد بحث قرار می گیرد از زیرمجموعه ای از ابعاد نودمین صدک حاصل از بررسی مردان^۶، استنتاج شد. ابعاد انسان سنجی مورد استفاده برای تدوین SAM در پیوست D^۷ جدول بندی شده است. برخی از ویژگی های سطح سر که در داده های ارتش مشخص نشده از میان ابعاد مرجع برونویابی شده است، نظیر بینی، گونه ها و گودی های چشم.

۳-۱-۴-۱ مایع هم ارز بافت سر

به منظور برآوردن معیار برای ارزیابی عملی SAR با پروب های میدان الکتریکی پویش شده، سر باید به صورت یک مایع همگن و نه به صورت یک جامد چند لایه یا با چگالی بالا، شبیه سازی شود. برای برآورده کردن معیار محافظه کارانه در ارزیابی SAR، پارامترهای مایع همگن را باید با در نظر گرفتن افزایش تزویج انرژی ناشی از امواج ایستتا با دقت انتخاب نمود که در لایه های بافت سر انسان روی می دهد، مایعات هم ارز بافت برای گستره

1 -Anthropometric

۲- مربوط به مردان ارتش ایالات متحده آمریکا می باشد.

3 -Gordon

4 -90th-percentile head

5 -Chirst

۶- مربوط به مردان ارتش ایالات متحده آمریکا می باشد.

7 - IEEE 1528:2013, Annex D

بسامدی از MHz ۳۰۰ تا ۳۰۰۰ که در بند ۵^۱ توصیف شده است، بر اساس مطالعه تغییرات کالبدشناختی در ناحیه گوش، برای یک سطح مقطع از جمعیت کاربران نمونه^۲ میباشد^۳ (دراسس^۴ و همکاران [B60]). چنانچه در بند ۴-۵-۱ توضیح داده شده، برون یابی تا MHz ۶۰۰۰، انجام شده است. در هر بسامد، گسترهای ممکن برای ضخامت ساختار لایه لایه و قابلیت هدایت مایع هم ارز بافت ارزیابی شده است که در بالاترین مقادیر اوج میانگین فضایی SAR (میانگین ۱۰g و ۱۰g) حاصل میشود. خواص دیالکتریکی برای مایعات همگن هم ارز بافت سر به منظور ایجاد همان (یا کمی بیشتر از) مقادیر اوج میانگین فضایی SAR در مقایسه با بالاترین مقادیر تعیین شده است که در موارد غیرهمگن روی میدهند. مناسب بودن مقادیر پیشنهاد شده برای خواص دیالکتریکی مایع همارز بافت، در MHz ۹۰۰ و MHz ۱۸۰۰، ارزیابی شده است (مانیبهون و همکاران [B156]). در بسامدهایی در گستره MHz ۳۰۰۰ تا MHz ۰۰۰۰، پارامترهای دیالکتریک، چنانچه در بند ۴-۵-۱ توضیح داده شده، برون یابی شده است.

۱-۴-۱-۴ شکل، جهت و ضخامت لاله گوش

در انتخاب هر مدل پیکر برای آزمون SAR گوشی دستی، طراحی و تعیین موقعیت مناسب برای لاله گوش (گوش خارجی) به منظور دست یافتن به ارتباطات هندسی صحیح و تکرارپذیر میان گوشی دستی و مرز بافت، ضروری است. شکل، جهت و ضخامت لاله گوش، توصیف کننده ارتباط هندسی میان گوشی دستی و بافت سر میباشد که این خواص به اندازه شکل سر حائز اهمیت هستند.

یک جداکننده^۵ لاله گوش با جهت دهی مناسب که روی مدل پیکر سر وجود دارد، این امر را میسر میسازد که ارزیابی اوج میانگین فضایی SAR به شکل گوشی دستی خاصی، مرتبط نباشد. برای نمونه سرهای انسانی، لاله گوش فشرده به طور طبیعی به سمت جلو متمایل است، به عبارت دیگر ضخامت لاله گوش در طرف جلو کمتر از طرف پشت^۶ است. این مشخصه در مدل پیکر SAM منعکس شده است.

لاله گوش انسان از غضروف پیچیدهای تشکیل شده است که حفرههای هوایی را شکل میدهد. استخوان صدفه^۷، بیشترین حجم هوایی در مرکز لاله گوش، صدا را به سمت کانال گوش سرازیر میکند. لاله گوش، جداکنندهای طبیعی را میان بافت سر و گوشی دستی فراهم میآورد. کمیت واسط کوچک بافت گوش میتواند انرژی RF را جذب کند، چنانچه چگالی جریان هم ارز گوشی دستی به طور تقریبی به این ناحیه ویژه نزدیک باشد. این نوع جذب در لاله گوش در بسیاری از گوشیهای دستی کوچک امروزی (نوین) ممکن است. اگرچه برای برخی از گوشیهای دستی، بیشینه SAR در موقعیت‌هایی غیر از نزدیکی لاله گوش حاصل می‌آید. برای SAM، جهت و شکل لاله گوش طوری انتخاب می‌شوند که تزویج القایی^۸ از گوشی دستی به سر را بیشینه

1- IEEE 1528:2013, clause 5

2 -Representative user population

3- حالت محافظه‌کارانه پارامترهای دیالکتریک همارز بافت برای ناحیه سر در پایین گونه ، دهان، یا نواحی فک برای گوشیهای دستی نسل حاضر، مطالعه نشده است.

4 -Drossos

5- Spacer

6- Posterior side

7- Concha

8 -Inductive coupling

نماید. از آنجایی که لاله‌های گوش انسان هرگز کاملاً فشرده نیست، با ترویج سبک گوشی‌های دستی که بالاتر از استخوان صدفه قرار می‌گیرند، یک جداینده طبیعی هوا (به استثنای غضروف پل زننده) ایجاد می‌شود.

IEEE SCC34 (اکنون ICES TC34) نتایج حاصل از تحقیقات متعدد روی اشکال و ترکیبات لاله‌های گوش گوناگون را بازبینی کرده است (به بند ۴-۲-۵ مراجعه شود). هیچ یک از این مطالعات به میزان کافی قاطع نبودند تا روش‌های اندازه‌گیری پیچیده معرفی شده‌ای را که ضرورتاً با یک کاهش متناظر در قابلیت تکرارپذیری توجیه می‌شوند را با یک مدل لاله گوش با جزئیات مربوط همراه نمایند. از این رو، تصمیم برآن شد تا لاله گوش را با استفاده از یک جداینده کم تلف ساده شده و ثابت با ضخامت ۶ mm (با احتساب ۲ mm ضخامت پوسته مدل پیکر) شبیه‌سازی کنند. این ضخامت جداینده به طور قابل توجهی کمتر از فاصله نمونه ۱۹ mm تا ۲۸ mm بین لبه پشت^۱ لاله گوش (وقتی فشرده نباشد) و سر - نشان داده شده در داده‌های انسان‌سنگی^۲، (گوردن و همکاران [B84]- بوده و در نتیجه به شرایط محافظه‌کارانه SAM برای تخمین SAR سر کمک می‌کند.

۵-۱-۴-۱ صحه گذاری مدل پیکر

فرآیند صحه گذاری مدل پیکر، شامل مقایسه^۳ SAR مدل سازی شده به صورت عددی در مدل‌های پیکر همگن و مدل‌های سر ناهمگن است که با صحه گذاری مدل‌های پیکر عددی از طریق اندازه‌گیری‌ها دنبال می‌شود. از آنجایی که هدف یک مقایسه نسبی بین نمونه‌های گوناگون سر است در فرآیند صحه گذاری از مدل‌های منبع ساده شده، استفاده می‌شود. مدل‌های گوشی دستی با جزئیات و تفکیک‌پذیری بالا، بینش وسیع‌تری را نسبت به فرآیند صحه گذاری مدل پیکر فراهم نمی‌آورند. به منظور صحه گذاری مدل پیکر SAM و تصدیق اینکه اندازه‌گیری‌های انجام گرفته با استفاده از آن، یک ارزیابی محافظه‌کارانه‌ای از بیشینه SAR محلی حاصل شده در یک سر واقعی انسان توسط گوشی‌های دستی عمومی متعدد، ارائه می‌کنند، مقایسه‌ها بین مقادیر محاسبه شده SAR حاصل شده در مدل‌های سر ناهمگن با جزئیات زیاد، که از آخرین پارامترهای دی‌کترونیکی بافت بدست آمده از نوشه‌های موجود (برای مثال، هاسگال^۴ و همکاران [B92])، استفاده می‌کنند و SAR حاصل شده در یک مدل رایانه‌ای از مدل پیکر SAM انجام شدند.

در مطالعات قبلی، ارزیابی‌های SAR برای انواع متعدد آنتن‌های استفاده کننده از مدل‌های سر بر اساس تصویربرداری با تشدید مغناطیسی^۵ (MRI) ناهمگن، انجام شدند. انواع آنتن شامل تک‌قطبی‌های یک‌چهارم موج^۶ ($\lambda/4$)، دوقطبی‌های نیم طول موج^۷ ($\lambda/2$)، (دایمبیلو^۸ [B52]؛ دایمبیلو و مان^۹ [B53]؛ وتناب^{۱۰} و

1- Rear edge

۲- چنانچه توسط ارتش ایالات متحده جدول‌بندی شده است.

3- Comparison

4- Hasgall

5- Magnetic resonance imaging

6- Quarter-monopoles

7- Half-wavelength dipoles

8- Dimbylow

9- Mann

10- Watanabe

همکاران [B200] و سایر طول موج‌های (گاندی^۱ و همکاران [B83]) هر آنتن نصب شده روی اندازه‌های مختلف مدل‌های جعبه‌ای شبیه گوشی دستی ساده شده می‌شود. همچنین آنتن‌های تک قطبی مارپیچی^۲ روی یک جعبه گوشی دستی و آنتن‌های داخلی از نوع پچ^۳ و آنتن‌های مسطح F معکوس^۴ (PIFA)، مورد بررسی قرار گرفته‌اند که روی قسمت پشتی یا کنار یک جعبه گوشی دستی نصب شده‌اند. این مطالعات نمی‌توانند برای صحه‌گذاری SAM مورد استفاده قرار گیرند، زیرا پیکربندی‌های آزمون افزاره متفاوت از آن چیزی است که توسط SAM ایجاد شده است؛ بنابراین نتایج، قابل قیاس نیستند.

تنها نتایج بیشتر مطالعات اخیر که طراحی شده‌اند تا مقادیر SAR حاصل شده در مدل‌های پیکر سر ناهمنگ را با مقادیر حاصل شده در SAM مقایسه کنند، می‌تواند برای اثبات صحه‌گذاری مدل پیکر SAM استفاده شود. یک مطالعه که در کریس^۵ و همکاران [B36] گزارش شده است با گوشی‌های دستی عمومی متفاوت، مجهر به آنتن‌های مارپیچی یا آنتن‌های تک قطبی یک‌چهارم ($\lambda/4$) که در بسامدهایی از ۹۰۰ MHz تا ۱۸۰۰ MHz کار می‌کنند و در موقعیت‌های گونه و کج^۶ قرار داده شده‌اند، در بند ۶ توصیف شده است. در این مطالعه، مقادیر SAR حاصل شده در SAM با آنهایی مقایسه شده‌اند که در یک مدل پیکر ناهمنگ با جزئیات زیاد بر اساس MRI، (با کمینه اندازه و کسل^۷ ۰،۱۲۵ mm^۳) بدست آمدند. لاله گوش این مدل فقط پیکر تا ضخامت فقط ۴ mm کم شده است تا فرآنامه نزدیکترین فاصله را فراهم آورد. علاوه بر موقعیت‌های بند ۶، گوشی‌های دستی با چگالی‌های جریان افروزه^۸ هم ارز اوج، در مجاورت ناحیه صفحه نمایش بوسیله جابه‌جایی جعبه گوشی دستی با سیم یا تک قطبی‌های مارپیچی در امتداد خط B-M از SAM (به شکل ۶ مراجعه شود) به سمت دهان، شبیه سازی شده‌اند (در کریس و همکاران [B32]). بیش تخمین زدگی SAR، نشان داده شده در کریس و همکاران [B32]، در گستره از ۵٪ تا بیش از ۱۵٪ تغییر می‌کند. یک مطالعه جدیدتر، این نتایج را با استفاده از یک مدل گوشی دستی تجاری موجود (چاوانز^۹ [B28]), تأیید کرده است. این مطالعات در بسامدهای ۹۰۰ MHz و ۱۸۰۰ MHz به منظور صحه‌گذاری بر مشخصه‌های محافظه‌کارانه SAM در معمول‌ترین بسامدهای گوشی دستی مورد استفاده قرار گرفت و بنابراین از این مفاهیم و معیارها، مدل پیکر SAM اقتباس شد. اصول پایه مشابه می‌توانند در گستره بسامدی از ۳۰۰ MHz تا ۳ GHz کاربرد داشته باشند، زیرا عموماً انتظار می‌رود که SAM مقادیر محافظه‌کارانه‌ای برای SAR در تمام این گستره بسامدی فراهم آورد. تجزیه و تحلیل جامعی از SAR در مدل‌های سر متفاوت در ۸۳۵ MHz و ۱۹۰۰ MHz توسط یک گروه بین‌المللی متشکل از ۱۴ سازمان تحقیقاتی دولتی، دانشگاهی و صنعتی، دریافته است که وقتی SAR در لاله گوش به صورت جداگانه از SAR در سر محاسبه می‌شود، SAM بزرگتری را نسبت به مدل‌های کالبد شناختی بالغ و کودک، ایجاد می‌کند (برد^{۱۰} و همکاران [B10]).

1- Gandhi

2- Helical

3- Internal patch-type

4- Planar-inverted-F antennas

5 -Christ

6 -Cheek and tilt positions

7 -Voxel (A voxel represents a value on a regular grid in three-dimensional space)

8 -Filament current densities

9 -Chavannes

10 -Beard

این کار تا بسامدهایی در گستره $300\text{--}600\text{ MHz}$ گسترش یافته است. نتایج بدست آمده از مشارکت ۹ سازمان نشان می‌دهد که SAR ایجاد شده در SAM برای این گستره بسامدی، بزرگتر از SAR سر در مدل‌های کالبد شناختی بالغ و کودک است. جزئیات این مطالعه در بیت-بابیک^۱ [B13]، گزارش شده است. ملاحظات داده شده در بند ۵-۲-۲، شکلی از SAM را به منظور ایجاد نتایج اندازه‌گیری محافظه‌کارانه SAR، ملزم می‌کند که توسط نتایج SAR سر در این مطالعه، برای بیشتر بسامدها، پشتیبانی می‌شود. به هر حال، مقادیر SAR محاسبه شده برای لاله گوش و سر در مدل‌های سر کالبد شناختی در مقایسه با SAR محاسبه شده در SAM در بسامدهای $2450\text{--}3500\text{ MHz}$ دارای قطعیت کمتری بودند.^۲ برای مثال، با ارجاع به IEEE Std C95.1-2005، مقادیر SAR لاله گوش در این دو بسامد، برای مدل کودک به طور میانگین به ترتیب ۱۳٪ و ۲۳٪ بالاتر از SAR در SAM بودند. هنگامیکه با ICNIRP^۳ و IEEE Std C95.1-1991 مقایسه می‌شود نیز، SAR لاله گوش، برای مدل سر کودک، بالاتر از SAR در SAM بود. SAR لاله گوش برای مدل سر بالغ، به ترتیب ۲۵٪ و ۲۱٪ پایین‌تر از SAR در SAM در این دو بسامد بود. گستره تفاوت‌ها می‌تواند به تغییرپذیری لاله گوش و سایر ترکیبات کالبد شناختی میان مدل‌های سر بالغ و کودک نسبت داده شود. مطالعات بیشتر با استفاده از مدل‌های سر کالبد شناختی واقع‌گرایانه اضافی، به منظور روشن ساختن حالت محافظه‌کارانه SAM نسبت به SAR ایجاد شده در گوش و سر، ضروری خواهد بود.

۲-۴-۱ موقعیت‌های آزمون

معیارها مورد استفاده توسط ICES TC34 به منظور انتخاب گسترهای از موقعیت‌های آزمون گوشی‌های دستی عبارتند از:

- الف) تعداد موقعیت‌های آزمون باید کمینه‌ای برای ارائه شرایط و پیکربندی‌های نوعی باشد؛
- ب) موقعیت‌ها باید به طور مناسب، پیکربندی‌های کاری و قرارگیری در موقعیت استفاده مورد نظر گوشی دستی کنار گوش را بازتاب دهند تا بدین ترتیب تخمین محافظه‌کارانه‌ای از SAR را برای یک سطح مقطع قابل قبول از کاربران، ارائه کنند؛
- پ) موقعیت‌ها باید با وجود هر طراحی خاص تلفن، بدون تغییر باقی بمانند. (مستقل از هر طراحی خاص تلفن باشند)؛

ت) موقعیت‌های آزمون، همراه با مدل پیکر SAM، باید قابلیت تجدیدپذیری بالای اندازه‌گیری‌های SAR را ممکن ساخته و به منظور تصدیق قابلیت تکرارپذیری و تجدیدپذیری از طریق مقایسه‌های بین آزمایشگاهی، قابل توصیف و استفاده باشند.

به علت آنکه تغییرات در موقعیت‌ها ممکن است سبب تغییرات قابل توجهی در اوج میانگین فضایی SAR شود، قرارداد، باید به اینگونه نوشته شود که گوشی دستی برای تغییرات مورد انتظار در موقعیت استفاده مورد نظر، آزمون شده است. بر اساس اطلاعات و تجربیات موجود، اجماع IEEE SCC34 (اکنون ICES TC34)، انتخاب چهار موقعیت کاری را تعیین کرده است که به طور ویژه موقعیت‌های «گونه^۳» و «کجی^۴» در گوش در

1 -Bit-Babik

2 -Were less conclusive

3 -Cheek

4 -Tilt

طرفهای چپ و راست مدل پیکر SAM می‌باشد. این موقعیت‌ها نتایجی را تولید می‌کنند که نماینده پرتوگیری‌های معمول است که انتظار می‌رود در سرهای اکثریت قابل توجهی از افراد در حین استفاده مورد نظر از افزارهای بی‌سیم دستی رخ دهد، اما ممکن است نماینده موقعیت بدترین حالت نباشد. موقعیت با بدترین حالت، ممکن است خارج از گستره موقعیت‌های استفاده مورد نظر باشد و تعیین آن در میان تعداد منطقی و محدودی از آزمون‌ها دشوار شود.

چنانچه در بند ۱-۴-۲، شرح داده شد، اوج میانگین فضایی SAR اساساً تابعی از هندسه توزیع چگالی جریان RF در افزاره و تفکیک هندسی آن از بافت پر اتلاف سر است. جریان‌های RF در گوشی دستی، برای مثال قاب افزاره یا آنتن، سبب ایجاد جریان‌هایی در سر می‌شوند. از آنجایی که قاب گوشی دستی با صورت در ناحیه گونه در تماس است، این موقعیت شرایط آزمون محافظه‌کارانه‌ای را برای همه گوشی‌های دستی با جریان‌های RF قابل توجه روی سطح یا درون قاب افزاره، ارائه می‌کند. موقعیت کج، شرایط آزمون محافظه‌کارانه‌ای را برای همه گوشی‌های دستی با چگالی جریان بیشینه هم ارز در نواحی بالای خروجی صوتی نمایان می‌کند که آنتن‌های خارجی را نیز شامل می‌شود (کاستر [B127]).

موقعیت گونه می‌تواند به طور مستقل از طراحی گوشی دستی شرح داده شود، به عبارت دیگر، اتصال با مدل پیکر همیشه در دو نقطه یا بیشتر حفظ می‌شود و این موقعیت بهترین تکرار پذیری موقعیت‌یابی^۱ را فراهم می‌آورد. بازتاب‌های بیشتر آن، محافظه‌کارانه‌ترین شرایط را برای پرتوگیری وابسته به چگالی‌های جریان بیشینه هم ارز در قاب افزاره، فراهم می‌کند. موقعیت کج بر اساس بازبینی‌های CENELEC/WGMTE (گروهی که روی تجهیزات مخابراتی سیار کار می‌کنند) روی بررسی‌های گوناگون درباره استفاده از گوشی دستی، تعریف شده است. برای مسطح‌ترین گوشی‌های دستی، موقعیت کج تقریباً برابر است با موقعیت «۱۰۰°» از CENELEC ES 59005:1998 [B27]

از سال ۱۹۹۷ میلادی تا سال ۲۰۰۱ میلادی، آزمایشگاه‌های آزمون مختلف و اعضای IEEE SCC34، تعداد زیادی از افزارهای را در مطابقت با توصیه‌نامه‌های [B27] CENELEC ES 59005:1998، ارزیابی نموده‌اند. توصیه‌نامه‌های ES 59005، از چهار موقعیت استفاده می‌کنند: گونه از پیش تعیین شده^۲، ۱۰۰° و کج^۳ (با شبیه ۹۰°/۳۰°). یک تحلیل از نتایج روی ۵۰ افزاره (کاستر و همکاران [B131]؛ کاستر [B127]) نشان داد که تنها دو حالت در موقعیت‌های «از پیش تعیین شده» یا «کج» دارای بیشینه مقادیر اوج فضایی SAR بیشتر از ۱۰٪ مقدار بدست آمده در موقعیت‌های گونه یا ۱۰۰° می‌باشد.

این یافته‌ها تابعی از توزیع‌های جریان هستند و انتظار نمی‌رود که به شکل و فاصله گوش، بسیار حساس باشند. از این نتایج (کاستر و همکاران [B131] و یک آزمایش SAR به عنوان تابعی از زاویه کج نسبت به صفحه مرجع و خط گذرنده از میان دو نقطه مرجع گوش (به بند ۵ مراجعه کنید)، IEEE SCC34)، به این نتیجه رسید که چهار موقعیت در هر طرف که در [B27] CENELEC ES 59005:1998، تعریف شده است، می‌تواند به دو

1 -Positioning

2- Intended

3 -Tilted

موقعیت در هر طرف کاهش یابد، بدون اینکه بر الزامی برای ارزیابی محافظه کارانه از پرتوگیری کاربر، تأثیرگذار باشد. (کاستر [B127]). این دو موقعیت در این بازنگری نیز مورد استفاده قرار گرفته‌اند.

مشخصات فنی دستگاه‌های موضوع هدف و دامنه کاربرد این استاندارد، بر حسب مورد باید با تصمیمات (ضوابط) فنی: استفاده از تجهیزات افزارهای کوتاه‌برد (SRD)¹ (شماره ۱۳۸۵-۰۰۱)، دستورالعمل نحوه تخصیص کدهای شناسایی دریایی (MMSI)² (شماره CRA-DEC ۹۳۰۱)، دستورالعمل نحوه تخصیص شناسه ارتباط به ایستگاه‌های رادیویی (Call Sign) (شماره CRA-DEC ۹۳۰۰)، ضوابط فنی و مقررات رادیویی دستگاه‌های رادیو شناسه (RFID)³ (شماره CRA-DEC ۹۰۱۱)، ضوابط فنی و مقررات استفاده از لینک‌های ارتباطی نقطه به نقطه سرویس رادیویی ثابت در باند فرکانسی GHz ۸۶-۸۱ و ۷۶-۷۱ GHz (شماره CRA-DEC ۴۰۰۱-۴۴)، مقررات و ضوابط فنی استفاده از تلفن‌های بی‌سیم خانگی (Cordless Telephone – CT) (شماره CRA-DEC ۵۰۰۳)، ضوابط فنی و مقررات مسدودکننده‌های تلفن همراه (شماره CRA-DEC ۹۴۰۰)، طرح فرکانسی و ضوابط فنی سیستم‌های رادیویی ثابت در سرویس رادیویی ثابت باند فرکانسی GHz ۷ (شماره CRA-DEC ۵۰۰۳-۷۹۰۰-۷۱۱۰ MHz) و باند فرکانسی ۸GHz (شماره CRA-DEC ۴۰۰۱-۰۷) (۸۵۰۰-۷۷۲۵ MHz)، ضوابط فنی و مقررات به کارگیری دستگاه‌های کنترل از راه دور مدل‌ها (شماره CRA-DEC ۹۰۰۷)، طرح فرکانسی نحوه استفاده از باندهای فرکانسی ۱۸۰۰ و ۱۸۰۵ MHz (شماره CRA-DEC ۱۷۱۰-۱۷۸۵)، برای استفاده در شبکه‌های تلفن همراه GSM (شماره CRA-DEC ۹۰۱۸)، ضوابط شبکه‌های تلفن همراه نسل سوم (شماره CRA-DEC ۵۰۰۳۲)، ضوابط فنی و مقررات استفاده از فناوری فرآپهن باند (UWB)⁴ برای فرکانس‌های رادیویی کمتر از GHz ۱۰۶ (شماره CRA-DEC ۵۰۰۳۳)، ضوابط استفاده از حلقه‌های محلی بی‌سیم (WLL)⁵ برای ارائه خدمات تلفن ثابت (شماره CRA-DEC ۹۰۰۱)، مقررات حدود تشعشعی (SAR)⁶ گوشی تلفن همراه و سایر دستگاه‌های رادیویی (شماره CRA-۹۱۰۰۱)، ضوابط فنی و مقررات دستگاه‌های مبدل پخش دیجیتال به آنالوگ برای گیرنده‌های تلویزیونی (DEC)، طرح فرکانسی نحوه استفاده از باندهای فرکانسی MHz ۲۱۷۰-۲۱۱۰ (شماره CRA-DEC ۲۰۰۲-۰۱)، طرح فرکانسی نسل سوم (شماره CRA-DEC ۵۰۰۳۱)، ضوابط فنی و مقررات استفاده در شبکه‌های تلفن همراه نسل سوم (شماره CRA-DEC ۵۰۰۳۱)، ضوابط بهره‌برداری از شبکه‌های رادیویی در باندهای فرکانسی مشترک ۲۴۰۰ الی ۲۴۸۳.۵ MHz و ۵۷۲۵ الی ۵۸۵۰ MHz (شماره CRA-DEC ۴۰۰۲-۰۳)، طرح فرکانسی و ضوابط فنی سامانه‌های رادیویی در باند فرکانسی ۱۰ گیگاهرتز نقطه به نقطه و نقطه به چند نقطه در سرویس رادیویی ثابت باند فرکانسی ۱۰۳۰-۱۰۱۵ گیگاهرتز و ۱۰۶۵-۱۰۰۵ گیگاهرتز (شماره CRA-DEC ۴۰۰۲-۰۳)، طرح فرکانسی و ضوابط فنی سامانه‌های رادیویی نقطه به نقطه و نقطه به چند نقطه در سرویس رادیویی ثابت باند فرکانسی ۲۶ گیگاهرتز (۲۶.۵-۲۴.۵ گیگاهرتز) (شماره CRA-DEC ۴۰۰۲-۰۵)، طرح فرکانسی و ضوابط فنی سامانه‌های رادیویی نقطه به نقطه و نقطه به چند نقطه در سرویس رادیویی ثابت باند فرکانسی ۲۸ گیگاهرتز

1 -Short Range Device

2 -Maritime Mobile Service Identity

3 -Radio Frequency Identification

4- Ultra Wide Band

5 -Wireless Local Loop

6 -Specification Absorption Rate

(۲۹,۵ - ۲۷,۵ گیگاهرتز) (شماره CRA-DEC ۴۰۰۲-۰۷)، نحوه صدور مجوز برای سیستم‌های نقطه به نقطه و نقطه به چند نقطه در باند فرکانسی ۵۸,۲ - ۵۷,۲ گیگاهرتز (شماره CRA ۱۳۸۴-۰۳)، ضوابط فنی استفاده از کاربردهای هواشناسی در سرویس‌های رادیویی کمک هواشناسی، هواشناسی ماهواره‌ای و تعیین موقعیت رادیویی (شماره CRA-DEC ۷۰۰ ۱) که توسط سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی تدوین شده است، مطابقت داشته باشد. ضمناً همواره آخرین نسخه تصمیمات (ضوابط) اشاره شده، مورد نظر بوده و قابل اعمال است. همچنین لازم به ذکر است که همواره تصمیمات (ضوابط) فنی تدوین شده توسط سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی به عنوان مقررات و ضوابط رادیویی کشور جمهوری اسلامی ایران بر تمامی ضوابط و مقررات بین‌المللی و منطقه‌ای اشاره شده در این استاندارد اولویت دارد.^۱

۲ مراجع الزامی

مدارک الزامی زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد ملی ایران به آن‌ها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب آن مقررات جزئی از این استاندارد محسوب می‌شوند.

در صورتی که به مدرکی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدید نظرهای بعدی آن مورد نظر این استاندارد ملی ایران نیست. در مورد مدارکی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن‌ها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدید نظر و اصلاحیه‌های بعدی آن‌ها مورد نظر است.

استفاده از مراجع زیر برای این استاندارد الزامی است:

2-1 “ICNIRP Guidelines for Limiting Exposure to Time varying Electric, Magnetic and Electromagnetic Fields (up to 300 GHz),” Health Physics, Vol.74, pp.494-522, 1998.10²

2-2 IEEE Std 1309™-2005, IEEE Standard for Calibration of Electromagnetic Field Sensors and Probes, Excluding Antennas, from 9 kHz to 40 GHz.^{3,4}

2-3 IEEE Std C95.1-™-1991(1999 edition), IEEE Standard for Safety Levels with Respect to Human Exposure to Radio Frequency Electromagnetic Fields, 3 kHz to 300 GHz.

2-4 IEEE Std C95.1™-2005, IEEE Standard for Safety Levels With Respect to Human Exposure to Radio Frequency Electromagnetic Fields, 3 kHz to 300 GHz.

2-5 IEEE Std 1528-2003 IEEE RECOMENDED PRACTICE FOR DETERMINING THE PEAK SPATIAL-AVERAGE 10 Copyright © 2003 IEEE. All rights reserved.

2-6 IEEE Std C95.3™-2002, IEEE Recommended Practice for Measurements and Computations of Radio Frequency Electromagnetic Fields with Respect to Human Exposure to Such Fields, 100 kHz to 300 GHz.

۳ تغییرات

در این استاندارد در بند ۱ (هدف و دامنه کاربرد) عبارت «مشخصات فنی دستگاه‌های موضوع هدف و دامنه کاربرد این استاندارد، بر حسب مورد باید با تصمیمات (ضوابط) فنی: استفاده از تجهیزات افزاره‌های کوتاه‌برد

۱- این ضوابط از وبگاه سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی به نشانی www.cra.ir قابل دریافت است.

۲- انتشارات کمیسیون بین‌المللی حفاظت در برابر تابش غیریونیزه (ICNIRP) در آدرس الکترونیکی <http://www.icnirp.de/documents/emfgdl.pdf> در دسترس می‌باشد.

۳- استانداردهای یا محصولات IEEE که در بند ۲ اشاره شده است، دارای علامت تجاری موسسه مهندسین برق و الکترونیک، ثبت شده، است.

۴- انتشارات IEEE از وبگاه موسسه مهندسین برق و الکترونیک (<http://standards.ieee.org/>) در دسترس می‌باشد.

(شماره ۱۳۸۵-۰۰۱ CRA)، دستورالعمل نحوه تخصیص کدهای شناسایی دریایی (MMSI) (شماره CRA-DEC ۹۳۰۱)، دستورالعمل نحوه تخصیص شناسه ارتباط به ایستگاه‌های رادیویی (Call Sign) (شماره CRA-DEC ۹۳۰۰)، ضوابط فنی و مقررات رادیویی دستگاه‌های رادیو شناسه (RFID) (شماره CRA-DEC ۹۰۱۱)، ضوابط فنی و مقررات استفاده از لینک‌های ارتباطی نقطه به نقطه سرویس رادیویی ثابت در باند فرکانسی GHz ۷۱-۷۶ و ۸۱-۸۶ (شماره CRA-DEC ۴۰۰۱-۴۴)، مقررات و ضوابط فنی استفاده از تلفن‌های بی‌سیم خانگی (Cordless Telephone – CT) (شماره CRA-DEC ۵۰۰۳)، ضوابط فنی و مقررات مسدودکننده‌های تلفن همراه (شماره CRA-DEC ۹۴۰۰)، طرح فرکانسی و ضوابط فنی سیستم‌های رادیویی ثابت در سرویس رادیویی ثابت باند فرکانسی GHz ۷ (MHz ۷۹۰۰-۷۱۱۰) و باند فرکانسی MHz ۸ (GHz ۷۷۲۵-۸۵۰۰) (شماره CRA-DEC ۴۰۰۱-۰۷)، ضوابط فنی و مقررات به کارگیری دستگاه‌های کنترل از راه دور مدل‌ها (شماره CRA-DEC ۹۰۰۷)، طرح فرکانسی نحوه استفاده از باندهای فرکانسی MHz ۱۷۱۰-۱۸۰۵ (GSM ۱۸۰۰) برای استفاده در شبکه‌های تلفن همراه و شبکه‌های تلفن همراه نسل سوم (شماره CRA-DEC ۵۰۰۳۲)، ضوابط فنی و مقررات استفاده از فناوری فرایه‌ن باند (UWB) برای فرکانس‌های رادیویی کمتر از GHz ۱۰/۶ (شماره CRA-DEC ۹۰۱۸)، ضوابط استفاده از حلقه‌های محلی بی‌سیم (WLL) برای ارائه خدمات تلفن ثابت (شماره CRA-DEC ۵۰۰۳۳)، مقررات حدود تشعشعی (SAR) گوشی تلفن همراه و سایر دستگاه‌های رادیویی (شماره CRA-DEC ۹۱۰۰۱)، ضوابط فنی و مقررات دستگاه‌های مبدل پخش دیجیتال به آنالوگ برای گیرنده‌های تلویزیونی (شماره CRA-DEC ۲۰۰۲-۰۱)، طرح فرکانسی نحوه استفاده از باندهای فرکانسی MHz ۲۱۱۰-۲۱۷۰ (IMT ۱۹۰۰-۱۹۲۰ MHz، ۱۹۲۰-۱۹۸۰ MHz، ۲۰۱۰-۲۰۲۵ MHz) برای استفاده در شبکه‌های تلفن همراه نسل سوم (شماره CRA-DEC- ۵۰۰۳۱)، ضوابط بهره‌برداری از شبکه‌های رادیویی در باندهای فرکانسی مشترک ۲۴۰۰ الی ۲۴۸۳/۵ و ۵۷۲۵ الی ۵۸۵۰ مگاهرتز، طرح فرکانسی و ضوابط فنی سامانه‌های رادیویی نقطه به نقطه و نقطه به چند نقطه در سرویس رادیویی ثابت باند فرکانسی ۱۰ گیگاهرتز (CRA-DEC ۴۰۰۲-۰۳)، طرح فرکانسی و ضوابط فنی سامانه‌های رادیویی نقطه به نقطه و نقطه به چند نقطه در سرویس رادیویی ثابت باند فرکانسی ۱۰/۱۵ گیگاهرتز و ۱۰/۶۵ گیگاهرتز (شماره CRA-DEC ۴۰۰۲-۰۴)، طرح فرکانسی و ضوابط فنی سامانه‌های رادیویی نقطه به نقطه و نقطه به چند نقطه در سرویس رادیویی ثابت باند فرکانسی ۲۶ گیگاهرتز (۲۶/۵ - ۲۴/۵ گیگاهرتز) (شماره CRA-DEC ۴۰۰۲-۰۵)، طرح فرکانسی و ضوابط فنی سامانه‌های رادیویی نقطه به نقطه و نقطه به چند نقطه در سرویس رادیویی ثابت باند فرکانسی ۲۸ گیگاهرتز (۲۹/۵ - ۲۷/۵ گیگاهرتز) (شماره CRA-DEC ۴۰۰۲-۰۷)، نحوه صدور مجوز برای سیستم‌های نقطه به نقطه و نقطه به چند نقطه در باند فرکانسی ۵۸/۲ - ۵۷/۲ گیگاهرتز (شماره CRA-DEC ۱۳۸۴-۰۳)، ضوابط فنی استفاده از کاربردهای هواشناسی در سرویس‌های رادیویی کمک هواشناسی، هواشناسی ماهواره‌ای و تعیین موقعیت رادیویی (شماره CRA-DEC ۷۰۰۱) که توسط سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی تدوین شده است، مطابقت داشته باشد. ضمناً همواره آخرین نسخه تصمیمات (ضوابط) اشاره شده، مورد نظر بوده و قابل اعمال است. همچنین لازم به ذکر است که همواره تصمیمات (ضوابط) فنی تدوین شده توسط سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی به عنوان مقررات و ضوابط رادیویی کشور جمهوری اسلامی ایران بر تمامی ضوابط و مقررات

بین‌المللی و منطقه‌ای اشاره شده در این استاندارد اولویت دارد.» با توجه به شرایط بومی کشور ایران و قوانین مربوط به سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی اضافه شده است. کلیه بندهای استاندارد منطقه‌ای IEEE 1528:2013 با اعمال بند تغییرات در مورد این استاندارد معتبر و الزامی است.